

Інформаційні матеріали, присвячені десятій річниці боїв за Іловайськ

У серпні 2014 року під містом Іловайськ розгорнулась одна з найстрашніших битв для української армії у війні на Донбасі. Бої тривали майже місяць з 6 по 29 серпня і увійшли в історію під назвою “Іловайський котел”. Українська армія втратила 366 воїнів, 429 - отримали поранення різного ступеню тяжкості, 300 - потрапили у полон.

Статті та відеоматеріали:

- Про заходи з відзначення у 2024 році Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (Офіційний портал Верховної Ради України)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/570-2024-%D1%80#Text>

- Іловайська трагедія: хронологія подій (Суспільне Новини)

<https://suspilne.media/58872-ilovajska-tragedia-hronologia-podij/>

- Іловайськ: архівні кадри боїв та історія (ГО «Український мілітарний центр»)

<https://mil.in.ua/uk/articles/ilovajsk-arhivni-kadry-boyiv-ta-istoriya/>

- День пам'яті полеглих захисників України (Military video OF UKRAINE)

<https://youtu.be/IOMGNDJDP3U>

- Роковини Іловайської трагедії: на Донеччині вшанували пам'ять полеглих українських захисників (Суспільне Донбас)

<https://youtu.be/dAllmc4xsVs>

- Іловайськ: "Це був просто тир, в якому ми були мішенями" (BBC News Україна)

<https://youtu.be/V2elNpuk5hc>

- Серія банерів про перший рік війни (у серії використані фото: Міністерство оборони України, Генштаб ЗСУ, Timothy Fadek, Christopher Occhicone, Dan Kitwood, Віктор Боринець, Salwan Georges, Thomas Peter, Гліб Гаранич, REUTERS).

https://mega.nz/folder/F1xnwL7K#5H_BHllivjdWdajAMHWBLQ

- «10 річниця боїв за Іловайськ»: Департамент культури, молоді та сім'ї презентує п'ятий епізод онлайн-проєкту (Офіційний сайт Полтавської міської ради та виконавчого комітету)

<https://dc.rada-poltava.gov.ua/news/view/?id=23168>

- Дев'ята річниця кривавого серпня: головні факти про Іловайський котел (Факти ICTV)

<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230829-shosta-richnytsya-kryvavogo-serpnya-golovni-fakty-pro-ilovajskyj-kotel/>

«ІЛОВАЙСЬКА ТРАГЕДІЯ» 2014 р. (Українська Гельсінська спілка з прав людини) (повний текст)

https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2016/09/Yllowaysk_UGSPL-1.pdf

Найпершим епізодом стало 11 липня 2014 р. – в с. Зеленопілля були обстріляні позиції 79-ї бригади Збройних Сил України. Фото з місця події опублікував в соціальній мережі Антон Петруков²⁶.

(Фото позицій українських військових в районі с. Зеленопілля Донецької області 11.07.2014 р.²⁷)

Військові експерти зробили висновок, що обстріл вівся з території Російської Федерації²⁸. Правдивість даної тези підтверджується кількома факторами:

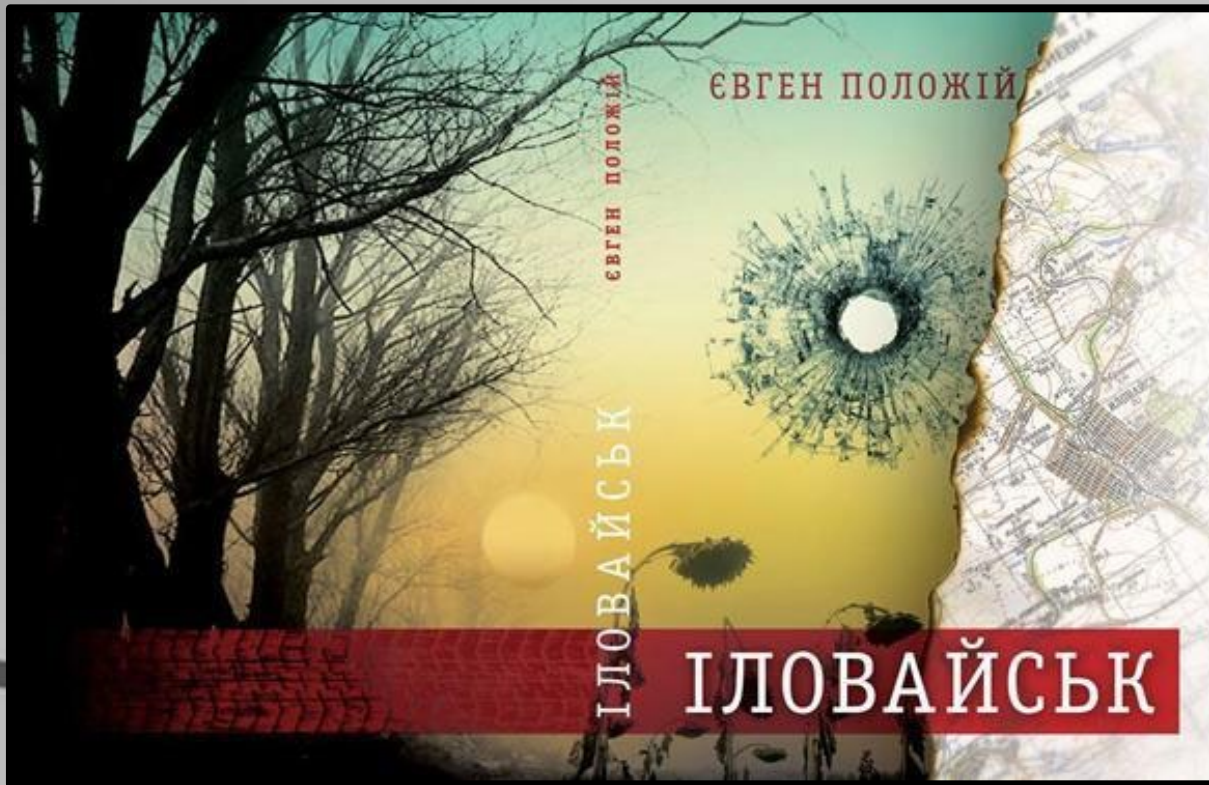
- на той час на озброєнні у проросійських найманців не було важкого озброєння. Користування установками, на зразок РСЗВ «Град», вимагала спеціального навчання через складність самої техніки. Крім того, точність ударів вказувало на професіоналізм того, хто ці удари здійснив;

²⁶ У мережі з'явилось фото з місця обстрілу українських військових під Зеленопілля // [Електронний ресурс]: http://press.ua/news/ukr_militsiya_zbroynoye_foto_z_mistya_obstrilu_ukrainykh_vyskovykh_pid_zelenopiljam_74124.html.
²⁷ Джерело фото: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=765886603431714&set=pcb.765886773431697&type=3&header>.
²⁸ Д. Тимчук Бойовики обстріляли Донецький аеропорт з земних установок / iPress.UA, 11.07.2014 р. // http://ipress.ua/news/bojoviky_obstrilyaly_donetskyj_aeroport_z_zemnykh_ustanovok_tymchuk_74046.html.

*Світлини до річниці Іловайської операції від Олександра Гляделова,
Максима Дондюка, Максима Левіна та Маркіяна Лисейко –
пам'ять всім тим, хто загинув та тим, хто пройшов крізь пекло*

Джерело: <https://www.volynnews.com/news/vidsichagresoruukrayinayedina/ilovaysk-trahediia-ochyma-biytsiv-fotohrafiv/>

Положій Є.В.
Іловайськ : розповіді про справжніх людей / Євген Положій. – Харків: Фоліо, 2015. – 377, [1] с. – ISBN 978-966-03-7358-7.

Євген Положій (м. Суми) — відомий журналіст і письменник. У видавництві «Фоліо» вийшли його романи «Потяг», «Мері та її аеропорт», «Дядечко на ім'я Бог», «Вежі мовчання», «Юрій Юрійович, улюбленець жінок», «Риб'ячі діти».

«Іловайськ» — книга про мужність, неймовірний героїзм і людяність українських солдат і офіцерів, бійців добровольчих батальйонів, батальйонів тероборони, всіх тих, хто опинився в кінці серпня 2014 року в «Іловайському котлі», що став найбільшою поразкою української армії в ході війни на сході. Це чесна книга про війну, яка, як відомо, нікого ще не зробила краще, натомість, серед крові, вогню та заліза люди залишаються людьми.

Автор почув історії близька сотні учасників Іловайської трагедії, книга побудована на реальних подіях. Тим не менше, просимо вважати всі збіги імен, прізвищ та позивних випадковими.

Автор книги - Роман Зіненко, колишній морський піхотинець, доброволець батальйону "Дніпро-1", був у Іловайську з 18 серпня і до виходу з оточення. Жанр: нон-фікшн.

Два томи "Війни, якої не було" – це хроніка. По днях, з 7 до 31 серпня, розписана іловайська операція. Хроніки ґрунтується на спогадах близько семисот бійців і офіцерів, журналістських розслідуваннях, фотографіях, відео, звіті тимчасової слідчої комісії Верховної ради. Переважна більшість зібраних автором фактів у книжках була оприлюднена вперше. У двотомнику-розслідуванні немає відповіді, хто винен. Лише те, як це було.

"Чому так було? Що спонукало до того, щоб так було? Це питання, на які мають відповісти інші люди. Слідство збрало більше, ніж я. 250 томів справи, але, на жаль, поки вони засекречені", – казав у 2019 році Зіненко.

Зіненко Р.А.

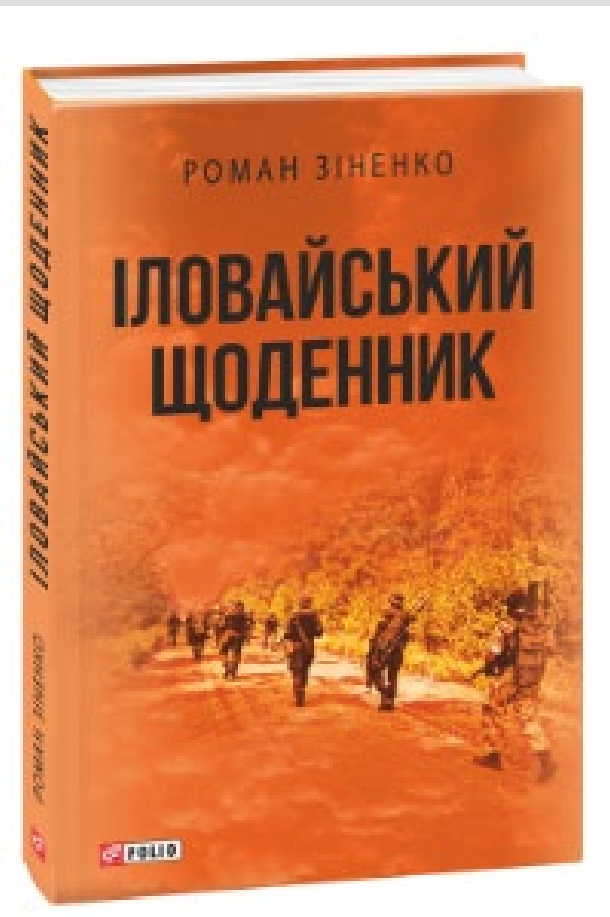
Війна, якої не було. Хроніка Іловайської трагедії [Текст] / Роман Зіненко ; [ред. і вступ. ст. Ю. Є. Бутусова]. - Харків : Фоліо, 2019 . - (Хроніка). - ISBN 978-966-03-8462-0.

Ч. 1 : 7 - 24 серпня 2014 року. - 2019. - 444, [2] с. : фот. - ISBN 978-966-03-8463-7 (ч. 1). - ISBN 978-966-03-8215-2 (Хроніка)

Зіненко Р.А.

Війна, якої не було. Хроніка Іловайської трагедії [Текст] / Роман Зіненко ; [за ред. Ю. Є. Бутусова]. - Харків : Фоліо, 2019 . - (Серія "Хроніка"). - ISBN 978-966-03-8462-0.

Ч. 2 : 25 - 31 серпня 2014 року. - 2019. - 474, [6] с. : фот., іл. - ISBN 978-966-03-8464-4 (ч. 2). - ISBN 978-966-03-8215-2 (Хроніка)

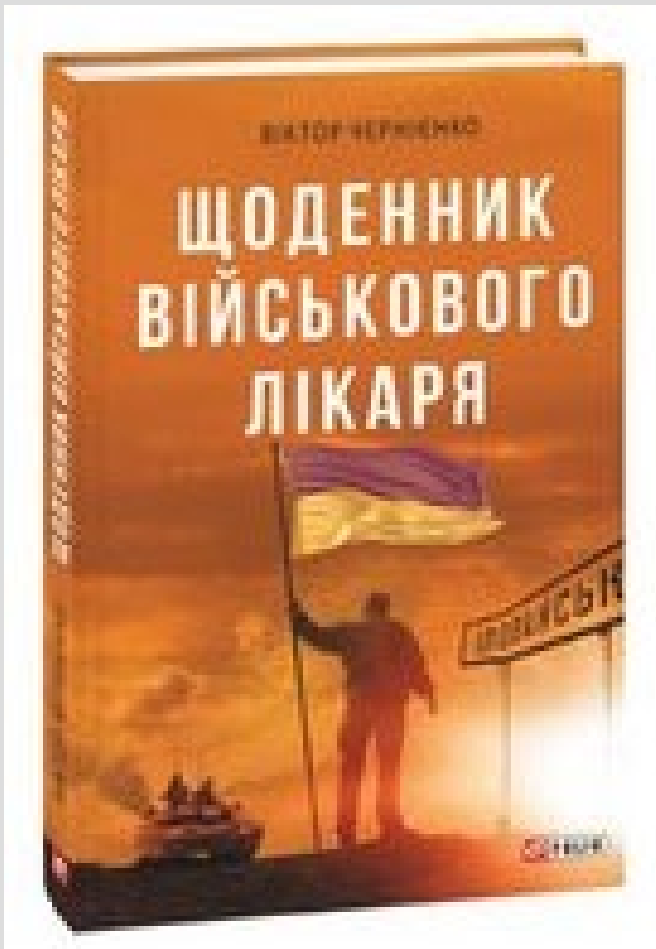

Роман Зіненко народився 1 квітня 1974 року, і все його життя пов'язане з містом Дніпро. Він ніколи не вважав себе патріотом, але коли в 2014 році виникла загроза війни й втрати суверенітету України, колишній морський піхотинець записався серед перших у батальйон «Дніпро-1», щоб захищати своє місто і свою країну. Він був серед тих, хто опинився в пеклі Іловайська в серпні 2014-го, і не тільки вижив, а й допоміг вибратися з «котла» бійцям, зокрема й тяжкопораненим. «Я вже здолав певний шлях, — пише Зіненко, — і на цьому шляху набув досвіду, якого немає у тих, хто лише нещодавно зважився стати на захист своєї Батьківщини. Моя місія — не вбивати, а поділитися набутим досвідом, який допоможе сміливим людям вижити в цій війні та повернутися до своїх родин».

«Іловайський щоденник» Романа Зіненка — чесна і відверта книжка, написана безпосереднім учасником подій, бійцем добровольчого батальйону «Дніпро-1», який пройшов «Іловайський котел» від початку до кінця. Розповідь про маловідомі події в оточеному Іловайську та вихід бійців «кривавим коридором» дозволяє читачеві пережити разом з українськими солдатами одну з найтрагічніших сторінок в історії сучасної України, відчути все те, чого зазнали бійці добровольчих батальйонів, а численні фотографії дають можливість краще уявити описані події.

Зіненко Р.А.

Іловайський щоденник [Текст] / Роман Зіненко ; [пер. з рос. Т. В. Рассадкіної ; передм. Є. В. Положія]. - Харків : Фоліо, 2017. - 281, [1] с. : фот. - ISBN 978-966-03-7860-5

Віктор Чернієнко народився 1987 року на Вінниччині у родині вчителів. Після університету М.І. Пирогова, здобувши спеціальність лікаря, за власним бажанням подався до лав Збройних сил України й вступив до Української військово-медичної академії Києва за фахом «хірургія». По закінченні навчання за покликом серця у 2014 році пішов на війну на сході України, щоб боронити свою країну від агресора. Волею долі опинився у пеклі страшних боїв під Іловайськом. Нині працює лікарем-онкохірургом у Києві.

«Щоденник військового лікаря» — книга автобіографічна, це записки молодого хірурга про війну, а точніше — про страшні події Іловайського котла 2014 року, який став найбільшою трагедією української армії в ході війни на Донбасі.

Це книга про простих українських хлопців, які опинилися на війні, про їхню мужність, неймовірний героїзм та людяність при захисті своєї Батьківщини.

Присвячується усім тим, хто захищав і нині захищає Україну...

Чернієнко В.В.

Щоденник військового лікаря [Текст] / Віктор Чернієнко. - Харків : Фоліо, 2019. - 187, [1] с. - (Воєнні щоденники). - ISBN 978-966-03-8978-6. - ISBN 978-966-03-8200-8 (Воєнні щоденники)

Вовк І.О.

**На щиті. Спогади родин загиблих воїнів.
Іловайськ [Текст] / І. О. Вовк ; [літ. ред. О. І.
Думанська]. - Харків : Фоліо , 2020. - 475 с. -
(Хроніка). - ISBN 978-966-03-9216-8 (в опр.)**

Перша частина тритомника «На щиті» відтворює в оповідях становлення українського війська в умовах ворожого вторгнення й сепаратистського руху. Імена перших загиблих під «Градами», у літаку чи у гелікоптері, «на броні» чи «на розтяжках», на кургані Савур-могила, в Луганському аеропорту чи в підступному «зеленому коридорі» Іловайська вже належать новітній історії.

Друга книга тритомника — про загиблих у «котлі» Цвітних Пісків (цей епізод війни чомусь лишився непоміченим), про розстріляну Луганщину під містом промовистого імені — Щастя, про донецький форпост — ДАП, що у свідомості громадян постає «символом», за який полягли герої-кіборги, полонені й розстріляні після тортур.

Третя книга тритомника — оповіді про оборонців Дебальцевого, загиблих спекотного літа 2014-го і у найтяжчі зимові місяці 2015-го; про непохитних вояків Світлодарської дуги, про героїв Авдіївки, Зайцевого й Мар'їнки, що пролили свою кров на точках «нуль». Вояки оживають у спогадах матерів і батьків, братів і сестер, дружин і дітей, щоб ми не змарнували історичного шансу незалежності.

Спогади про загиблих українських вояків, що захищали нашу землю в перші дні, тижні, місяці й роки російсько-української війни, зібрані й художньо адаптовані, — це потреба людської пам'яті, пам'яті серця про незабутніх. Це біль живих, їхня туга за втраченим, а також нагадування людям цивільним, хто заплатив найдорожчу ціну за їхній спокій і добробут.

У виданні використані фотоматеріали з родинних архівів.